

SÚSANNA GLOPPAR EINA HURÐ

BÓKIN »UM BARA HANN SLÓ MEG« KANN GERAST EITT ÁVÍST ÍKAST AT VARPA LJÓS Á OG AT GLOPPA EINA HURÐ TIL ALMENNA TILVITSKU OG DEBAT UM EIN HIGARTIL NOKK SO VANLIGAN ALMENNAN, MEN Í SO DULDAN SAMLÍVSTRUPULEIKA, SUM ER HARÐSKAPUR KYNJANNA MILLUM OG Í HESUM FØRI SÁLARLIGUR TÍLÍKUR, SKRIVAR SÁLARFRØÐINGURIN EYÐUN JOENSEN Í HESUM BÓKAUMMÆLI VIÐ HUGLEIÐINGUM

UMMÆLI

Eyðun Joensen
post@sosialurin.fo

»Um bara hann sló meg«

Súsanna O. Skaale

Undan jólum kom ein sera forvitnislig, higartil nógv umrødd og væl seld bók út í Føroyum.

Ætlaði mær altíð at ummæla hesa í føroyskum bókahøpi og sálarfrøði sjálsomu bók, men aftraði meg upp undir jólini, síðani talan var um lítið unniligan jólalestur.

Bókin fevnir í høvuðsheitum um frásagnir frá fimm ymiskum kvinnum um teirra og familjunnar royndir av sálarligum harðskapi í parlagi.

Høvundin hevði eina tíð starvast sum sálarfrøðingur í Kvinnuhúsinum, haðani nomið sær beinleiðis innlit í slíkar trupuleikar og hevur so síðani viljað luta sínar upplivingar og vitan við okkum mongu, tó sjálvsagt við tryggum atlit til neyðuga tagnarskyldu.

Tað hevur Súsanna eisini megnað. Helt meg sjálvan gjøgnum mitt lívsstarv kenna til flest øll slík ólíkindi, men áni kortini ikki, hvørjar hesar fimm familjurnar eru, og gott tað sama, og eg skal ikki vita tað, tí eyðmerking er í grundini óáhugaverd og púra óneyðug, síðani tað eru sjálvar frásagnirnar, sum

telja og tala fyri seg við atlit til undran, umhugsni, og vónandi elva til debatt og síðani til bæta.

Bókin snýr seg um sálarligan harðskap, sum illa kann staðfestast eins objektivt sum kropsligur slíkur, men verður subjektivt upplivaður av ofrinum og fyri tað væl kann kennast meira niðrandi, kúgandi og særandi, tískil heitið á bókini: »Um bara hann sló meg«.

Bókin er væl skrivað og orðað á lætt lisnum gerandismáli. Gamaní er umframt beinleiðis frásøgnirnar aftast í bókini stutt ástøði um sløg av harðskapi, eyðkenni fyri kúging manna millum, møguligar forkláringar og um harðskapsstøðuna manna millum úti í heimi, men annars viðger høvundin sum so ikki tær fimm harðskapsfrágreiðingarnar, sum bara standa eftir sjálvstøðugar. Tað skulu tær eisini gera

fyrí at tæna sínum endamáli, sum er at kveikja tilvitið og elva til debatt millum lesarar.

Tað er stórus áhugi fyrí bókini og er hon nógv seld og umrødd. Tað er bragd høvundans, at hon við bókini hevur varpað ljós á og sett orð á sálarligan paralagsharðskap, sum higartil hevur verið lutfalsliga fjaldur og duldur í samfelagnum, og fólk yvirhøvur hvørki hava megnað ella viljað sett orð á, hóast summi fólk innast inni væl munnu kenna seg ella síni aftur í tekstinum.

Fólk, sum eg havi tosað við um bókina, hava yvirhøvur ógvast við og verið í øðini inn á mannkynið, sum kemur fram í frásagnunum, og hetta hóast høvundin fleiri staðir viðurkennir og minnir á, at deils er bókin skrivað út frá Kvinnuhúsinum, og deils finnist kenslulig niðurgerðing og kúgan av monnum eisini um enn higartil nakað minni staðfest og alment kent, enn tá menn kúga kvinnur.

Helst eru vit flest øll so ella so líka góð ella vond innan harðskap sínamillum, síðani harðskapur er so fjøllbroyttur og hevur so margar skortar. Og fyrí at koma mannavondum harðskapi frægarí til lívs mugu vit koma nærri inn at kjarnunum í fryibrigdinum, fáa sum mest fram í ljósið, skifta orð um tað og haðani seta út í kortið viðv. bata, fryibyrging og ábótum.